

Melding om vedtak

Ann Kristin Langhus

Høring - Forslag til endring i barnehageloven

Kommunestyret- 17/065, har i møte 10.10.2017 fattet følgende vedtak:

- Marker kommune mener forventinger til økt kvalitet i barnehager er positivt. Imidlertid oppfattes ikke satsningen ambisiøs nok i forhold til kvalitetsmessige og forebyggende perspektiv
- Dersom statlig bindende norm vedtas, er full finansiering en forutsetning for Marker kommune. Trygghet og forutsigbarhet i kommuneøkonomien er vesentlig
- Uten full finansiering anbefales en utsettelse av innføring av bemanningsnorm og pedagognorm i barnehagen
- Lovfestet plikt til å utarbeide prosedyrer og retningslinjer for overgangen mellom barnehage og skole / SFO må legges til den kommunale nivået
- videre anses 2,5 barn under 3 år pr ansatt og 5 barn over 3 år pr ansatt en riktig norm.

Med hilsen

Hanne Beate Vigen Hattestad
utvalgssekretær

Mottakere

Ann Kristin Langhus

SAKSFRAMLEGG

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
17/065	Kommunestyret	10.10.2017

Høring - Forslag til endring i barnehageloven

Kommunestyret 10.10.2017:

KS- 17/065 Vedtak:

- Marker kommune mener forventinger til økt kvalitet i barnehager er positivt. Imidlertid oppfattes ikke satsningen ambisiøs nok i forhold til kvalitetsmessige og forebyggende perspektiv
- Dersom statlig bindende norm vedtas, er full finansiering en forutsetning for Marker kommune. Trygghet og forutsigbarhet i kommuneøkonomien er vesentlig
- Uten full finansiering anbefales en utsettelse av innføring av bemanningsnorm og pedagognorm i barnehagen
- Lovfestet plikt til å utarbeide prosedyrer og retningslinjer for overgangen mellom barnehage og skole / SFO må legges til den kommunale nivået
- videre anses 2,5 barn under 3 år pr ansatt og 5 barn over 3 år pr ansatt en riktig norm.

Behandling:

Tilleggsforslag fra Marker H;

- videre anses 2,5 barn under 3 år pr ansatt og 5 barn over 3 år pr ansatt en riktig norm.

Rådmannens forslag med tilleggsforslaget til Marker H ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

- Marker kommune mener forventinger til økt kvalitet i barnehager er positivt. Imidlertid oppfattes ikke satsningen ambisiøs nok i forhold til kvalitetsmessige og forebyggende perspektiv
- Dersom statlig bindende norm vedtas, er full finansiering en forutsetning for Marker kommune. Trygghet og forutsigbarhet i kommuneøkonomien er vesentlig
- Uten full finansiering anbefales en utsettelse av innføring av bemanningsnorm og pedagognorm i barnehagen
- Lovfestet plikt til å utarbeide prosedyrer og retningslinjer for overgangen mellom barnehage og skole / SFO må legges til den kommunale nivået

Saken gjelder:

Marker kommunes høringsuttalelse vedrørende forslag til endring i barnehageloven

Saken skal sluttbehandles av:

Kommunestyret

Bakgrunn og saksopplysninger:

Kunnskapsdepartementet har i høringsnotatet fremmet forslag om å

- a. Innføre en ny norm for bemanning i barnehagene, med maksimalt tre barn under 3 år og seks barn over 3 år pr ansatt.
- b. Skjerpe normen for pedagogisk bemanning fra 9 små eller 18 store barn pr. pedagog i hel stilling til maksimalt 7 barn under tre år og 14 barn over tre år.
- c. Lovfeste en felles plikt til samarbeid mellom barnehage, skole og SFO i lov om barnehager, opplæringsloven og friskoleloven.

Høringsfrist: 13. oktober

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Tverrfaglige vurderinger

Vurderinger av etikk og samfunn, herunder omdømme

I vurderingen nedenunder fremmes drøfting knyttet til etikk og samfunn og tverrfaglige vurderinger under ett.

Skjerpet forskriftskrav i forhold til bemanning i barnehage.

Normen om 9 /3 og 18/3 har vært en veiledende norm i flere tiår. Kommunene i hovedsak, og også de fleste private barnehager tar konsekvens av den veiledende normen.

Den ivaretar imidlertid ikke lenger de utfordringer vi ser i barnehagen som utdanningsinstitusjon i dag. Rådmannen mener en satsning på en lovfestet bemanningsnorm bør være mer ambisiøs. Barnehagene er i dag en utadrettet institusjon i forhold til nærmiljø og lokalsamfunn i større utstrekning enn når normen ble etablert. Dette er bemanningskrevende. Det å bruke nærmiljøet aktivt er i tråd med vårt mandat knyttet til Rammeplan for barnehager.

Vi vurderer også at mange barn trenger bredere støtte og veiledning i forhold til lek, sosialkompetanse og læringsstrategier fra kvalifiserte voksne, for å tilegne seg nødvendig ferdigheter før overgang til skole.

Det at henvisninger til spesialtjenester knyttet til barn med spesielle behov er økende, ser vi også som et signal om nødvendigheten av en styrket bemanningsnorm, slik at behovet for gode allmennpedagogiske tiltak tilfredsstilles. I forskriftene til Lov om barnehager fremheves prioriteringen av de allmennpedagogiske tiltakene overfor barn som trenger ekstra hjelp og støtte.

Utvidede åpningstider som et naturlig ledd i en brukervennlig barnehage, er også et perspektiv som må trekkes inn i denne vurderingen. Utvidet åpningstid har medført en større sårbarhet i bemanningstettheten de senere årene, til tross for at kommunen forholder seg til veiledende bemanningsnorm.

Barnehagen er i dag et svært viktig supplement til familien. Foreldre og besteforeldre er i all hovedsak yrkesaktive. Rådmannen understreker at stadig flere ettåringer begynner i barnehage, samt at flere har 100 % plass og med oppholdstid på inntil 8 – 10 timer pr. dag. For å sikre og styrke samarbeidet med foreldre og oppfølging rundt det enkelte barn, opplever vi behov for en mer ambisiøs bemanningsnorm. Det å legge til rette for en bemanning slik at barn med ulike forutsetninger opplever samhandlingsarenaer hvor de får utvikle sin identitet og ansvarlighet i et allsidig og variert barnehagetilbud, må etter vår vurdering behandles som forebyggende for god samfunnsutvikling. Til grunn for forslaget herunder legges selvfølgelig at det arbeides aktivt og kvalitativt, kommunalt og på tvers av eierskap, med løpende kompetanseutvikling overfor alle yrkesgrupper i barnehagen.

Rådmannen oppfatter følgelig at 2,5 barn under 3 år pr ansatt og 5 barn over 3 år pr ansatt en riktig norm. Rent samfunnsøkonomisk mener vi å ha begrunnet forslaget.

Skjerpet forskriftskrav i forhold til pedagogisk bemanning.

Høringsutkastet påpeker at barnehagene har for lav pedagogisk bemanning. Rådmannen sier seg

enig i dette. Det er viktig å merke seg at det å redusere årsverk for assistenter og erstatte og justere opp pedagogbemanning påvirker den faktiske tiden personalet er sammen med barna. Dette har sin årsak i at arbeidsavtalen til pedagogen innehar 45 min mindre arbeidstid pr. dag. Vi verdsetter initiativet til en økning i pedagogtetthet, som innebærer styrking av den formelle kompetansen i barnehagen. Likevel mener rådmannen at vi ikke komme opp i en situasjon der voksentettheten blir lavere. I eksemplet nedenfor er pedagogtettheten 50 %. Dette mener Rådmannen er en satsning etter behov, samtidig som vi forholder oss til vår foreslåtte styrking pr. voksen, 2,5 barn under 3 år og 5 barn over 3 år. Avdelingen i barnehagen over og under 3 år kan eksempelvis se slik ut:

Over 3 år:

2 – 100 % Pedagoger/barnehagelærere pr. 20 barn. I tillegg vil avdelingen ha 2 - 100% fagarbeidere eller ufaglærte.

Under 3 år:

2 – 100 % pedagog/barnehagelærer pr. 10 barn. I tillegg vil avdelingen ha 2 - 100% fagarbeidere eller ufaglærte.

Overgang barnehage skole.

I den viktige overgangen mellom barnehage og skole, er Rådmannen opptatt av det gjensidige samarbeidet og forpliktelsen mellom institusjonene barnehage og skole. Dette har vi gode erfaringer med i vår kommune. Det lokale demokratiet har ansvaret for likeverdig og helhetlig oppvekst og utdanningsløp i kommunen. Rådmannen mener følgelig overgangen best kan realiseres ved at kommunene får lovhjemmel for å forplikte dette arbeidet. Da kan kommunene ut fra lokale forhold bestemme hvordan gode planer for overganger kan organiseres og ledes til beste for barna og deres foreldre. Dette kan formuleres som en plikt både i Lov om barnehager og opplæringsloven.

Vurdering av økonomi og organisasjon

Dersom forslaget om skjerpet bemanning og pedagogtetthet, slik det er lagt frem, blir vedtatt i Stortinget mener Rådmannen bestemt at dette må følges opp med full finansiering knyttet til kommunale overføringer. Det å vedta en styrking knyttet til bemanning og pedagogtetthet i barnehager er en viktig forpliktelse, selv om satsningen oppleves som beskjeden knyttet til kvalitet og reelle behov. Konsekvensen ved underfinansiering, vil medføre et mindre handlingsrom for å gjøre prioriteringer i kommunen innenfor nødvendige satsningsområder. Kommunaldepartementets veileder om statlig styring av kommuner og fylkeskommune sier blant annet at; «kommunesektoren skal kompenseres fullt ut for anslåtte merutgifter som følge av nye oppgaver og endringer i regelverk.» Dersom full finansiering ikke iverksettes, mener Marker kommune at reformen må utsettes og samtidig vurderes om den er ambisiøs nok. Rådmannen merker seg at flere kommuner, også KS, vurderer normforslaget som underfinansiert slik det fremstår i høringen.

Dersom forslaget vedtas, må kommunene få hjemmel til å pålegge private barnehager å følge de normer som eventuelt vedtas lokalt, utover nasjonale minimumsnormer. Dette vil sikre et likeverdig tilbud i kommunen og styrke lokaldemokratiet.

Aktuelle planer, vedtak og dokumenter

Vedlagt ligger høringsdokumentet fra Kunnskapsdepartementet.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/f553bc3643c440bc92cb264224a63041/horing-snotat-forslag-til-endringer-i-barnehageloven-opplaringsloven-friskoleloven-og-forskrift-om-pedagogisk-bemanning.pdf>

Vedlagt ligger også Lov om barnehager

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Tove Kolstad Skadsheim

rådmann